

1. Jaarrekening Stichting El Fuego 2016

De jaarrekening is opgesteld volgens de 'Richtlijn 650 Fondsenwervende instellingen'. Bij het samenstellen van de jaarrekening zijn ook de aanbevelingen van brancheorganisatie Goede Doelen Nederland (voorheen VFI) gevolgd, waaronder de Richtlijn Financieel Beheer Goede Doelen.

1.1 Financieel beleid

El Fuego wil een volkomen doorzichtig financieel beleid voeren. Uitgangspunten zijn: verantwoordelijkheid en zorg voor continuïteit, integriteit, verantwoording en transparantie. Randvoorwaarden hiervoor zijn een adequaat financieel beheer en goede afstemming met de andere uitvoerende vrijwilligers.

Het financieel beleid van El Fuego bestaat uit de volgende punten:

Besteding doelstellingen

- . Streven is om tenminste 85% van de ontvangen middelen te bestemmen voor de doelstellingen (bestedingsratio) en de gelden zoveel mogelijk in Peru te besteden.
- . Geoommerkte giften en donaties blijven geoommerkt. Een financieel overschot bij oplevering project wordt besteed aan een min of meer vergelijkbaar project.

Begroting

- . Bij het opstellen van de begroting van de stichting en/of het project wordt het voorzichtigheidsprincipe gehanteerd bij de verwachte uitgaven en de verwachte inkomsten (conservatief begrotingsbeleid).
- . Bij projecten met een grote financiële impact en/of een lange doorlooptijd worden extra inspanningen verricht om bij fondsen financiële garantstellingen te krijgen gedurende de looptijd van het project.
- . De uitvoering van een project kan pas starten als ten minste 60% van de benodigde middelen ontvangen is.

Vermogen/Belegging

- . Het is bestuursleden c.q. het bestuur niet toegestaan overtollige kasgelden te beleggen in rentedragende leningen, effecten of overige waardepapieren.
- . Overtollige kasgelden moeten worden ondergebracht als spaartegoed en/of kort deposito bij een ideële bank.
- . Tot aan het maximum bedrag van het depositogarantiestelsel wordt gespaard bij één bank.

Overheadkosten

Goed beheer en verantwoording brengen (relatief hoge) kosten met zich mee. Dit geeft een zekere spanning omdat El Fuego de overheadkosten zo laag mogelijk wil houden. Immers, het geld van donateurs moet zoveel mogelijk bestemd worden voor de kinderen.

Hiervoor passen wij de volgende maatregelen toe:

- . Het kostenniveau wordt regelmatig kritisch bekeken.
- . De interne streefnorm is gesteld op 15% van de lasten.
- . De overheadkosten worden zoveel mogelijk afgedekt door geoommerkte donaties van sponsors.
- . Dienstverleners verrichten diensten voor El Fuego tegen gereduceerd tarief, zodat onafhankelijkheid en objectiviteit gewaarborgd blijft.
- . Het jaarverslag wordt ook als promotiemateriaal gebruikt in plaats van brochures en dure campagnes. Daarom wordt 50% van de kosten van het jaarverslag aan promotie toegerekend.
- . Internet en e-mail worden zoveel mogelijk gebruikt voor communicatie.
- . Bestuursleden en vrijwilligers ontvangen geen salaris, wel een minimale onkostenvergoeding.

1.2 Financieel verslag

Resultaat 2016

Het resultaat in 2016 is positief, veroorzaakt door een grote bijdrage uit een nalatenschap. Aan projecten is iets minder besteed dan begroot.

Analyse resultaat

	Werkelijk 2016	Begroot 2016	Werkelijk 2015
	€	€	€
Som der baten	35,549	18,000	93,037
Besteed aan doelstelling	-19,499	-41,500	-28,047
	16,050	-23,500	64,990
Kosten werving baten	-1,247	-1,500	-1,346
Kosten beheer en administratie	-1,942	-1,900	-1,836
Resultaat voor resultaatbestemming	12,861	-26,900	61,808
Resultaatbestemming:			
Per saldo toegevoegd aan bestemmingsfondsen en bestemmingsreserve	6,419	-26,900	60,230
Operationeel resultaat	6,442	0	1,578

Het operationeel resultaat wordt opgenomen in de continuïteitsreserve. De totale baten, beschikbaar voor doelstelling, zijn € 17.500 hoger dan begroot. Dit wordt met name veroorzaakt door een bate uit een nalatenschap. Aan de projecten is minder geld uitgegeven dan verwacht, doordat het project in Arequipa (opknappen kindertehuizen) is uitgesteld naar 2017. Het uitstel is veroorzaakt doordat in 2016 geen projectleider beschikbaar was om naar Peru te gaan.

Baten uit eigen fondsenwerving

	€
. Minder geoommerkte donaties lopende projecten	-66
. Donaties voor nieuwe projecten	695
. Meer algemene donaties	2,290
. Niet in begroting opgenomen bate uit nalatenschap	14,288
Per saldo meer dan begroot	17,207

Overige inkomsten

Meer ontvangen dan begroot: rentebaten	342
Per saldo meer baten dan begroot	17,549

Besteed aan doelstelling

Minder besteed aan lopende projecten (Cusco, Comedor El Fuego en Tandartsen)	-6,194
Minder besteed aan nieuw project (keuken Pedro, Arequipa)	-14,305
Minder besteed aan kosten uitzending	-1,851
Per saldo meer kosten vrijwilligersondersteuning dan begroot	349
Per saldo minder dan begroot	-22,001

Kosten werving baten / beheer en administratie

De overheadkosten van El Fuego zijn ruim € 200 lager dan begroot. Er is met name bespaard op de kosten van het jaarverslag.

1.3 Vermogensopstelling per 31 december 2016

(na voorgestelde resultaatbestemming)

		31-12-2016	31-12-2015
Activa		€	€
Vorderingen	1)	15,780	75,110
Liquide middelen	2)	84,857	12,890
Totaal		100,637	88,000
Passiva			
Reserves en fondsen			
. Continuïteitsreserve	3)	18,200	11,758
. Bestemmingsreserves	4)	11,790	10,000
. Bestemmingsfondsen	5)	62,323	57,694
Totaal reserves en fondsen		92,313	79,452
Voorzieningen	6)	5,000	5,000
Kortlopende schulden	7)	3,324	3,548
Totaal		100,637	88,000

1.4 Staat van baten en lasten

		Begroot 2017	Werkelijk 2016	Begroot 2016	Werkelijk 2015
Baten		€	€	€	€
Uit eigen fondsenwerving	A	14,000	35,207	18,000	92,927
Uit acties van derden	B	0	0	0	0
Overige baten	C	0	342	0	110
Bijzondere baten	D	0	0	0	0
Som der baten		14,000	35,549	18,000	93,037
Lasten					
Besteed aan doelstelling:					
Kosten projecten	E	34,150	17,001	37,500	24,127
Kosten uitzending	F	2,500	649	2,500	2,553
Vrijwilligersondersteuning	G	1,500	1,849	1,500	1,367
Totaal besteed aan doelstelling		38,150	19,499	41,500	28,047
Kosten werving baten	H	1,250	1,247	1,500	1,346
Kosten beheer en administratie	I	2,250	1,942	1,900	1,836
Som der lasten		41,650	22,688	44,900	31,229
Resultaat voor resultaatbest.		-27,650	12,861	-26,900	61,808
Resultaatbestemming					
Toevoeging/onttrekking aan:					
Bestemmingsfondsen		-23,650	4,629	-22,900	50,230
Bestemmingsreserve		-4,000	1,790	-4,000	10,000
Continuïteitsreserve		0	6,442	0	1,578
Bestemd resultaat		-27,650	12,861	-26,900	61,808

1.5 Kengetallen oftewel ratio's

In deze paragraaf tonen wij de verplichte ratio's. El Fuego heeft naast de verplichte ratio's (*) ook eigen ratio's berekend om inzichtelijk te maken hoe iedere ontvangen euro is/wordt besteed.

	Begroot 2017	Werkelijk 2016	Begroot 2016	Werkelijk 2015
Besteed in % van de totale lasten aan	%	%	%	%
(*) Doelstelling (bestedingsratio) **)	91.60	85.94	92.43	89.81
(*) Kosten werving baten	3.00	5.50	3.34	4.31
(*) Kosten beheer en administratie	5.40	8.56	4.23	5.88
Totale lasten	100.00	100.00	100.00	100.00
Besteed in % van de totale baten aan	%	%	%	%
(*) Doelstelling (bestedingsratio) **)	272.50	54.85	230.55	30.15
Toevoeging/onttrekking aan bestemmingsfondsen en bestemmingsreserve (na resultaatbestemming)	-197.50	18.06	-149.44	64.74
Totaal voor doelstelling	75.00	72.91	81.11	94.89
Kosten werving baten	8.93	3.51	8.33	1.45
Kosten beheer en administratie	16.07	5.46	10.56	1.97
Continuïteitsreserve (na resultaatbestemming)	0.00	18.12	0.00	1.69
Totale baten	100.00	100.00	100.00	100.00

Overige ratio's

(*) Kosten eigen fondsenwerving in % van baten *eigen* fondsenwerving

Solvabiliteit

Dit kengetal geeft de verhouding weer tussen reserves/fondsen en het balanstotaal.

Vermogensratio

Deze ratio wordt berekend door het totaal aan reserves en fondsen te relateren aan de totale baten. Het geeft inzicht in het weerstandsvermogen (hoe lang kan El Fuego zonder inkomsten voortbestaan).

Kosten eigen fondsenwerving

Dit percentage ontstaat door de kosten eigen fondsenwerving te delen door de baten uit eigen fondsenwerving. Het Centraal Bureau Fondsenwerving (CBF) hanteert hiervoor een norm van maximaal 25% gemiddeld over drie jaar. El Fuego hanteert hiervoor een interne streefnorm van 7,5%, gebaseerd op ervaringen vanuit het verleden. In 2016 bedraagt dit percentage 3,54%. Dit ratio blijft daarmee ruim binnen de norm.

Kosten beheer en administratie

Dit betreffen kosten die de organisatie moet maken in het kader van de beheersing, administratievevoering, externe controle en verantwoording aan derden. Toerekening aan de doelstelling of fondsenwerving is niet toegestaan. El Fuego hanteert hiervoor een interne streefnorm van 7,5% van de lasten. Bij het bepalen van de norm is gekeken naar het verleden en de omvang van de organisatie. In 2016 is het percentage beheer en administratie 8,56% van de lasten. Dit ratio ligt boven de norm. Dit is ontstaan door gestegen kosten van de accountant en het relatief lagere bestede bedrag aan de doelstelling, waardoor de totale lasten lager uitvielen.

***) De bestedingsratio geeft aan welk percentage van de ontvangen lasten respectievelijk baten direct wordt besteed aan de doelstelling.

Bij El Fuego betekent dat:

. een laag percentage erop duidt dat ontvangen donaties worden gereserveerd voor het doel door toevoeging aan een bestemmingsfonds.

. een hoog percentage erop duidt dat gereserveerde gelden aan het bestemmingsfonds worden onttrokken, zodat deze gelden direct aan de doelstelling kunnen worden besteed.

1.6 Waarderingsgrondslagen, grondslagen voor de resultaatbepaling en de kostentoerekening

Richtlijnen

De jaarrekening is opgesteld overeenkomstig de Richtlijn 650 Fondsenwervende Instellingen, zoals gepubliceerd door de Raad voor de Jaarverslaggeving. Het hanteren van de Richtlijn 650 is een belangrijke voorwaarde voor het verkrijgen en behouden van het CBF-Certificaat voor kleine goede doelen. In 2015 heeft het CBF aan El Fuego opnieuw het certificaat toegekend.

In de jaarrekening is ook de Richtlijn Financieel Beheer Goede Doelen gevolgd, van brancheorganisatie Goede Doelen Nederland. Deze aanvullende richtlijn op het CBF-Certificaat geeft onder andere aan hoe goede doelen om moeten gaan met reserves en fondsen, en het verantwoord beheer daarvan.

De richtlijnen en deze jaarrekening hebben tot doel belanghebbenden een transparant inzicht te geven in:

- de besteding van de middelen.
- de fondsenwerving en de daarmee samenhangende kosten.
- de kosten van beheer en administratie.
- de financiële positie van El Fuego.

Stelselwijzigingen

Gedurende het verslagjaar hebben zich geen stelselwijzigingen voorgedaan.

Toelichting grondslagen

Activa en verplichtingen worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. In de vermogensopstelling en de staat van baten en lasten zijn verwijzingen opgenomen die naar de respectievelijke toelichtingen verwijzen.

Vreemde valuta

Transacties in vreemde valuta gedurende de verslagperiode zijn in de jaarrekening verwerkt tegen gemiddelde jaarcoersen. Dit betekent voor de US Dollar een koers van € 0,948 en voor de Peruaanse Sol een koers van € 0,283. De activa in vreemde valuta zijn omgerekend tegen de officiële koers van 31 december 2016. De uit de afwikkeling en omrekening voortvloeiende koersverschillen komen ten gunste of ten laste van de projecten.

Vorderingen

De vorderingen worden opgenomen tegen geamortiseerde kostprijs (nominale waarde), onder aftrek van de noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen. Het totaal van de vorderingen en de overlopende activa heeft een resterende looptijd korter dan een jaar.

Liquide middelen

De liquide middelen bestaan uit banktegoeden, met een looptijd korter dan een jaar en zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. De banktegoeden staan ter vrije beschikking van de stichting.

Continuïteitsreserve

Deze reserve staat ter vrije beschikking van de stichting en dient ter dekking van risico's op korte termijn en om zeker te stellen dat de stichting ook in de toekomst aan haar verplichtingen kan voldoen. De toevoegingen aan en de onttrekkingen uit de reserve dienen te geschieden vanuit de resultaatbestemming.

Bestemmingsreserves

Bestemmingsreserves betreffen een afgezonderd deel van het eigen vermogen. Hieruit kunnen toekomstige uitgaven worden gedekt van een specifiek omschreven doel.

Bestemmingsfondsen

Bestemmingsfondsen ontstaan door middelen waaraan derden een specifieke doel/bestemming hebben gegeven (geoordeelde gelden). De toevoegingen aan en de onttrekkingen uit de bestemmingsfondsen dienen te geschieden vanuit de resultaatbestemming.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen zijn op individuele basis en (voor zover van toepassing) in overeenstemming met de statuten van de stichting bepaald.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Dit is meestal de nominale waarde.

Resultaatbepaling

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Donaties en giften worden verantwoord op het moment dat deze ontvangen zijn. Mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden vóór het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij vóór het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Salaris en vergoedingen

Bestuursleden en vrijwilligers ontvangen geen salaris. El Fuego vergoedt gemaakte onkosten, tegen maximaal de fiscaal toegestane norm.

Toelichting kostentoerekening

Bij de toerekening van kosten wordt een consistente methodiek gehanteerd. Daarbij wordt aangesloten bij de richtlijn 'Financieel beheer goede doelen', van brancheorganisatie Goede Doelen Nederland.

De directe uitvoeringskosten worden direct toegerekend aan de doelstelling.

De overige kosten worden toegerekend aan de hand van de volgende maatstaven:

- a) directe toerekening aan doelstelling, jaarverslag, fondsenwerving, beheer en administratie, mits er een direct oorzakelijk verband aanwezig is.
- b) de kosten van het jaarverslag worden voor 50% ten laste gebracht van fondsenwerving, omdat het jaarverslag ook als promotiemiddel wordt ingezet.
- c) de kosten van bestuur, toezicht, certificering en externe controle vallen volledig onder de kosten van beheer en administratie.

1.7 Toelichting op de vermogensopstelling per 31 december 2016

	31-12-15			31-12-2016
1) Vorderingen	€	€	€	€
Te ontvangen rente ASN Bank	110			342
Te ontvangen nalatenschap (toegezegd in 2016, ontvangen februari 2017)	75,000			14,288
Te ontvangen periodieke schenkingen	0			1,150
Totaal	75,110			15,780

De vorderingen per 31 december 2015 zijn in 2016 volledig ontvangen.

2) Liquide middelen

Volgens dagafschrift:				
Saldo rekening-courant ABN AMRO Bank	5,450			3,193
Saldo spaarrekening ASN Bank	6,143			78,753
Verstrekt voorschot aan projectcoördinator op BCP-rekening, Peru (Soles 10.208,67), saldo 31-12-2016	1,240			2,887
Verstrekt voorschot aan projectcoördinator op BCP-rekening, Peru (US dollar 25,79), saldo 31-12-2016	57			24
Totaal	12,890			84,857

De middelen op de spaarrekening zijn op korte termijn opvraagbaar.

3) Continuïteitsreserve

Het operationeel resultaat (exclusief het resultaat op de projecten) is ten gunste gebracht van de continuïteitsreserve.

31-12-15	onttrekking	toevoeging	31-12-16
11,758		6,442	18,200

Conform de Richtlijn Financieel Beheer van brancheorganisatie Goede Doelen Nederland, bedraagt de continuïteitsreserve maximaal 1,5 maal de jaarlijkse kosten van de werkorganisatie. Voor 2016 zou dit mogen uitkomen op ca. € 13.000. Onder kosten werkorganisatie vallen: kosten fondsenwerving, kosten administratie en beheer, de vergoeding voor de docenten van Project Cusco en de vergoeding voor de boekhoudster en maatschappelijk werker van Project Comedor El Fuego. De continuïteitsreserve van El Fuego is hoger dan de richtlijn, dit is veroorzaakt door de hoger dan verwachte giften. In 2016 is het daarnaast niet gelukt om projectleiders naar Peru uit te zenden, waardoor de kosten lager uitvielen dan verwacht. Naar verwachting nemen de uitgaven in 2017 weer toe. Het bestuur verwacht dat in 2017 de continuïteitsreserve weer zal dalen.

4) Bestemmingsreserve

Vanuit een nalatenschap is vanaf 2015 een bestemmingsreserve gevormd voor kosten uitzending en vrijwilligersondersteuning. Het doel van deze bestemmingsreserve is het financieren van kosten uitzending en vrijwilligersondersteuning.

31-12-15	onttrekking	toevoeging	31-12-16
€	€	€	€
10,000	2,498	4,288	11,790

5) Bestemmingsfondsen

Project Comedor El Fuego (onttrekking € 8.052, toevoeging € 3.259)
 Project Cusco (onttrekking € 8.255, toevoeging € 4.350 + € 10.000)
 Project Arequipa, opknappen kindertehuizen (onttrekking 0, toevoeging 3.325)
 Project tandartsen (onttrekking € 0, toevoeging € 0)

31-12-15	onttrekking	toevoeging	31-12-16
€	€	€	€
20,077	4,792		15,285
21,902		6,096	27,998
15,000		3,325	18,325
715	0		715
Totaal	57,694	4,792	62,323

Vanuit de nalatenschap van € 14.288,- is € 10.000,- toegevoegd aan bestemmingsfonds Cusco en is € 4.288,- toegevoegd aan de bestemmingsreserve.

6) Voorzieningen

Evacuatievoorziening

In artikel 5 van de statuten is vastgelegd dat het bestuur verplicht is zodanige maatregelen te treffen dat personen uitgezonden door de stichting, onverwijld geëvacueerd moeten kunnen worden als de veiligheidssituatie in het geding is.

5,000	0	0	5,000
--------------	----------	----------	--------------

7) Kortlopende schulden

Reservering accountantskosten
 Reservering kosten jaarverslag
 Vooruitontvangen giften
 Diverse crediteuren

500			1,150
1,250			1,150
680			0
1,118			1,024
Totaal	3,548		3,324

1.8 Toelichting op de staat van baten en lasten**A) Baten uit eigen fondsenwerving**

Aan de baten uit eigen fondsenwerving zijn de volgende, al dan niet geoormerkte, inkomsten toegerekend:

Giften, donaties, eenmalige en periodieke schenkingen van particulieren, serviceclubs, verenigingen, maatschappen, bedrijven en nalatenschappen.

Geoormerkte donaties

Project Comedor El Fuego
 Project Cusco
 Project keuken Pedro
 Project Arequipa
 Project tandartsen

	Begroot 2017	Werkelijk 2016	Begroot 2016	Werkelijk 2015
	€	€	€	€
Project Comedor El Fuego	1,000	3,259	5,000	2,380
Project Cusco	7,000	4,350	6,000	6,707
Project keuken Pedro	0	695	0	270
Project Arequipa	0	3,325	0	0
Project tandartsen	0	0	0	0
Subtotaal	8,000	11,629	11,000	9,357
Algemene donaties en giften				
Deze zijn ter algemene besteding voor projecten en/of de organisatie van de stichting	6,000	9,290	7,000	8,570
Totaal donaties	14,000	20,919	18,000	17,927

Baten uit nalatenschap

Bate uit nalatenschap

0	14,288	0	75,000
Totaal baten uit eigen fondsenwerving	14,000	35,207	92,927

Bestemming baten uit nalatenschap:

Project Comedor El Fuego
 Project Cusco
 Project Arequipa

Bestemd voor reservering uitzending en vrijwilligersondersteuning

		0	30,000
		10,000	20,000
		0	15,000
		4,288	10,000
Totaal	14,288	0	75,000

Voor de toelichting wordt verwezen naar paragraaf 1.2.

B) Baten uit acties van derden

Hieronder vallen geoormerkte inkomsten van door derden georganiseerde acties. In 2015 en 2016 waren er geen acties van derden.

0	0	0	0
Totaal	0	0	0

Hiervan is bestemd voor project Comedor El Fuego

Hiervan is bestemd aan project Cusco

0	0	0	0
Totaal	0	0	0

De acties van derden hebben voor El Fuego geen wervingskosten met zich meegebracht.

C) Overige baten

Saldo rentebaten spaarrekening (rentebaten in 2014: € 248; in 2013: € 95; in 2012: € 144)

0	342	0	110
Totaal	0	342	110

D) Bijzondere baten

Geen bijzondere baten ontvangen

0	0	0	0
Totaal	0	0	0

	Begroot 2017	Werkelijk 2016	Begroot 2016	Werkelijk 2015
	€	€	€	€
E) Kosten projecten				
In paragraaf 1.11 worden per project de kosten gespecificeerd.				
Project Comedor El Fuego	5,000	8,052	12,000	12,320
Project Cusco	14,000	8,254	10,000	10,948
Project keuken Pedro (werkelijk 2015 en werkelijk 2016); opknappen kindertehuizen Arequipa (2017)	15,000	695	15,000	270
Project Tandartsen	150	0	500	589
Totaal	34,150	17,001	37,500	24,127
Directe uitvoeringskosten ter plaatse	34,150	16,899	37,500	23,409
Doorbelaste overige kosten	0	102	0	718
Totaal	34,150	17,001	37,500	24,127

F) Kosten uitzending

Betreft de voor/door projectcoördinatoren gemaakte kosten.				
Bijdragen huisvesting- en verblijfkosten, reiskosten Europa/Peru v.v.	2,500	649	2,500	2,553
De kosten zijn lager uitgevallen dan begroot.				

G) Kosten vrijwilligersondersteuning

Betreft kosten van vrijwilligersbijeenkomsten en werving van nieuwe vrijwilligers. In 2016 zijn de kosten hoger uitgevallen vanwege het feest van het 10-jarig bestaan van El Fuego.				
Directe kosten	750	1,793	750	806
Doorbelaste overige kosten	750	56	750	561
Totaal	1,500	1,849	1,500	1,367

De hierna onder H en I genoemde kosten zijn de toegerekende kosten na verdeling volgens paragraaf 1.9. Voor een goed inzicht wordt na punt I een overzicht gepresenteerd van de diverse budgetten van de overige kosten.

H) Kosten werving baten

Na toerekening van de overige kosten (zie paragraaf 1.9):				
Kosten fondsenwerver t.b.v. presentaties, reiskosten e.d. (in 2016: oa rolbanner)	50	134	50	5
Kerst- en overige mailings	600	807	300	592
Contributie Partin (brancheorgan. Particuliere Initiatieven)	60	60	60	0
Kosten overeenkomsten periodieke schenkingen	0	0	0	25
Doorberekende kosten jaarverslag	400	104	500	462
Kosten webhosting en bankkosten I-deal en Justgiving	140	142	590	262
Totaal	1,250	1,247	1,500	1,346

De kosten werving baten zijn lager dan begroot. Er zijn minder kosten gemaakt voor het jaarverslag.

I) Kosten beheer en administratie

Na toerekening van de overige kosten (zie paragraaf 1.9):				
Vergoedingen voor door vrijwilligers reëel gemaakte kosten	70	59	50	19
Reiskosten bestuur en vrijwilligers	100	109	50	11
Representatie	10	0	100	135
Bankkosten	210	210	200	210
Accountant, CBF, Kamer van Koophandel, Notaris	1,400	1,400	900	902
Kantoor-, porti-, drukwerkkosten	60	61	100	97
Doorberekende kosten jaarverslag	400	103	500	462
Totaal	2,250	1,942	1,900	1,836

De kosten beheer en administratie zijn in 2016 iets hoger dan begroot.

J) Budgetten overige kosten vóór toerekening

Deze kosten worden verdeeld over doelstelling, werving baten en beheer en administratie. Voor de wijze van toerekening wordt verwezen naar paragraaf 1.1.

Publiciteit en communicatie

- Kosten webhosting en website	340	313	590	758
- Drukwerkkosten (waaronder jaarverslag en kerstkaart)	400	407	300	40
- Werkbudget fondsenwerving	50	121	50	0

Personeelskosten

- Vrijwilligersvergoeding	70	59	50	107
---------------------------	----	----	----	-----

Kantoor- en algemene kosten

- Reis- en verblijfkosten	1,160	290	1,250	1,261
- Representatiekosten	100	0	100	135
- Bankkosten ABN AMRO	210	220	200	247
- Accountant, CBF, KvK, contributie Partin	1,460	1,460	960	902
- Kantoorkosten	60	37	300	294
- Porti-, verzendkosten	400	440	350	692
- Notariskosten	0	0	0	25
Totaal	4,250	3,347	4,150	4,461

Waarvan toegerekend aan:

Doelstelling	750	158	750	1,279
Werving baten	1,250	1,247	1,500	1,346
Beheer en administratie	2,250	1,942	1,900	1,836
Totaal	4,250	3,347	4,150	4,461

1.9 Kostentoerekening

Het overzicht Kostentoerekening wijkt iets af van het voorgeschreven model uit Richtlijn 650: In de kostentoerekening is geen toetsing aan de begroting opgenomen. Ook zijn geen vergelijkende cijfers van voorgaand boekjaar vermeld. Deze onderdelen staan al vermeld in paragraaf 1.8 onder Budgetten overige kosten vóór toerekening. Ook staan daar de begrote kosten voor het volgende verslagjaar. Het overzicht Kostentoerekening toont hoe de kosten zijn verdeeld over doelstellingen en overhead.

Bij werving baten worden eerst nog de kosten van het jaarverslag afzonderlijk gespecificeerd, omdat het totaal van de kosten jaarverslag in gelijke delen wordt toegerekend aan werving baten en beheer en administratie. El Fuego heeft geen kosten gemaakt voor acties van derden.

De kosten van uitzending en vrijwilligers worden, conform de statuten, tot de doelstelling gerekend. Om het inzicht te vergroten zijn deze kosten afzonderlijk vermeld.

Toelichting verdeelsleutels

Voor de toerekening gelden de volgende maatstaven:

- . Directe toerekening aan doelstelling, jaarverslag, fondsenwerving, beheer en administratie, mits er een direct oorzakelijk verband aanwezig is (op kostendeclaraties behoort vermeld te worden waarvoor de betreffende uitgaven zijn gedaan).
- . De kosten van het jaarverslag worden voor 50% doorbelast aan eigen fondsenwerving en voor 50% aan beheer en administratie.
- . De (algemene) kosten verbonden aan bestuur, in stand houden organisatie, certificering en externe controle worden voor 100% toegerekend aan beheer en administratie.

1.10 Meerjarenbegroting 2017-2019

Voor de meerjarenbegroting is uitgegaan van de volgende uitgangspunten:

- a) De algemene El Fuego voorwaarden voor het opstellen van een begroting:
 . Het realistisch begroten van donaties en kosten.
 . Het pro forma begroten van nieuwe projecten op netto-basis: de bestedingen zijn gelijk begroot aan de daarvoor te ontvangen donaties.
 . Het zoveel mogelijk voldoen aan de intern gestelde normen ten aanzien van de ratio's.

- b) Bestedingen:
 . Voor Project Cusco is uitgegaan van blijvende ondersteuning, voor 2017 wordt gerekend op een ondersteuning van circa € 14.000.
 . Vanaf 2014 stelt Stichting El Fuego zich niet meer garant voor het exploitatietekort van de comedor. In plaats daarvan worden kindmaaltijden ingekocht. Wel blijft de stichting garant staan voor het loon van de boekhoudster en de maatschappelijk werker. In totaal wordt de bijdrage aan de comedor ingeschat op € 5.000. Dit is lager dan in voorgaande jaren door een verwachte afname van het aantal kindmaaltijden. Voor een uitgebreide toelichting op de ontwikkelingen bij de comedor wordt verwezen naar het jaarverslag.

- c) Financiering bestedingen:
 . De bestedingen worden direct gefinancierd uit de begrote donaties en vanuit bestemmingsfondsen.

Risico's, kansen en bedreigingen in de meerjarenbegroting

Dankzij de bate uit een nalatenschap is de afhankelijkheid van donaties de komende paar jaar aanzienlijk verminderd. El Fuego zal doorgaan met gerichte fondswerving. De besteding van de middelen zal de komende tijd meer aandacht opeisen. Doordat een aantal projectleiders hun werkzaamheden voor El Fuego beëindigd heeft, ligt de focus eerst op het vinden van goede opvolgers. Bij de besteding van de middelen valt op dat er elk jaar grotere koersverliezen optreden. In 2016 is El Fuego overgegaan op het overboeken van geld naar Peru via INTL FCStone. Hierdoor zijn de bankkosten bij ABN-AMRO gedaald. De transactiekosten van INTL zijn niet apart zichtbaar, die zijn verwerkt in de koers.

Dankzij de bate uit een nalatenschap is voor de komende jaren dekking gevonden voor de kosten van uitzending en vrijwilligersondersteuning. Hiervoor is het vaak lastig om gelden binnen te krijgen, terwijl dit cruciale onderdelen zijn om de projecten in Peru draaiende te kunnen houden.

Staat van baten en lasten

	Werkelijk 2016	Begroot 2017	Begroot 2018	Begroot 2019
	€	€	€	€
Baten				
Uit eigen fondswerving				
Geoormerkte donaties				
Project Comedor El Fuego	3,259	1,000	1,000	1,000
Project Cusco	4,350	7,000	7,000	7,000
Project keuken Pedro	695	0	0	0
Project Arequipa	3,325	0	0	0
Project Tandartsen	0	0	0	0
Subtotaal	11,629	8,000	8,000	8,000
Algemene donaties en giften	9,290	6,000	6,000	6,000
Totaal donaties	20,919	14,000	14,000	14,000
Nalatenschap				
Bate uit nalatenschap	14,288	0	0	0
Totaal baten uit eigen fondswerving	35,207	14,000	14,000	14,000
Uit acties van derden	0	0	0	0
Overige baten	342	0	0	0
Som der baten	35,549	14,000	14,000	14,000

	Werkelijk 2016	Begroot 2017	Begroot 2018	Begroot 2019
	€	€	€	€
Lasten				
Besteed aan doelstelling				
Projecten				
Project Comedor El Fuego	8,052	5,000	4,000	3,000
Project Cusco	8,254	14,000	20,000	21,000
Project keuken Pedro (2016); opknappen kindertehuizen (2017)	695	15,000	0	0
Project Tandartsen	0	150	150	150
Totaal projecten	17,001	34,150	24,150	24,150
Kosten uitzending	649	2,500	2,500	2,500
Kosten vrijwilligersondersteuning	1,849	1,500	1,500	1,500
Totaal besteed aan doelstelling	19,499	38,150	28,150	28,150
Kosten werving baten	1,247	1,250	1,250	1,250
Kosten beheer en administratie	1,942	2,250	2,250	2,250
Som der lasten	22,688	41,650	31,650	31,650

Resultaat	12,861	-27,650	-17,650	-17,650
Toevoegingen/onttrekkingen aan:				
Bestemmingsfondsen	4,629	-23,650	-13,650	-13,650
Bestemmingsreserve	1,790	-4,000	-4,000	-4,000
Continuïteitsreserve (na resultaatbestemming)	6,442	0	0	0
Bestemd resultaat	12,861	-27,650	-17,650	-17,650

Kengetallen oftewel ratio's

	Werkelijk 2016	Begroot 2017	Begroot 2018	Begroot 2019
	%	%	%	%
Besteed in % van de totale baten aan:				
(*) Doelstelling / bestedingsratio	54.85	272.50	201.07	201.07
Toevoeging/onttrekking aan bestemmingsfondsen (na resultaatbestemming)	18.06	-197.50	-126.07	-126.07
Totaal voor doelstelling	72.91	75.00	75.00	75.00
Kosten werving baten	3.51	8.93	8.93	8.93
Kosten beheer en administratie	5.46	16.07	16.07	16.07
Continuïteitsreserve (na resultaatbestemming)	18.12	0.00	0.00	0.00
Totale baten	100.00	100.00	100.00	100.00

Overige verplichte ratio's

(*) Besteed aan doelstelling in % van de totale lasten	85.94	91.60	88.94	88.94
(*) Kosten eigen fondswerving in % van de totale lasten	5.50	3.00	3.95	3.95
(*) Kosten beheer en administratie in % van de totale lasten	8.56	5.40	7.11	7.11

1.11 Overige gegevens

In deze paragraaf zijn de kostenspecificaties opgenomen van:

- . Project Cusco
- . Project opknappen kindertehuizen
- . Project tandartsen
- . Project Comedor El Fuego
- . ONG Comedor El Fuego

	Begroot 2017	Werkelijk 2016	Begroot 2016	Werkelijk 2015
	€	€	€	€
Project Cusco (2006-heden)				
Voeding		1,081		1,407
Geneeskundige zorg		57		36
Docentkosten huiswerkbegeleiding		4,357		4,073
Lesmateriaal		809		964
Investeringen via projectcoördinator: meubels, sportuniformen, schoolmateriaal, wasmachine etc.		0		1,345
Vergoeding studiekosten docent		0		569
Doorbelaste kosten/kosten projectcoördinator		51		472
Bankkosten en koersverschillen		32		1,078
Overige kosten		1,867		1,004
Totaal	14,000	8,254	10,000	10,948
Project Arequipa (2017)				
Opknappen kindertehuizen	15,000	0	15,000	0
Dit project zou uitgevoerd worden in 2016, maar is uitgesteld tot 2017.				
Project Pedro (2015 en 2016)				
Opknappen woning, keuken	0	695	0	270
Project tandartsen (2012-heden)				
Verblijfkosten tandartsen	150	0	500	589
Project Comedor El Fuego (2008-heden)				
loon kokkinnen	0	0	0	0
loon boekhoudster en maatschappelijk werker	1,200	1,215	1,200	1,237
huur gebouw	0	0	0	0
inkoop kindmaaltijden	3,500	6,879	9,500	8,313
overig	0	0	500	1,604
bankkosten en koersverschillen	0	-93	500	674
Projectuitgaven in Peru door projectcoördinator	300	0	300	279
Doorbelaste kosten/kosten projectcoördinator	0	51	0	213
Totaal	5,000	8,052	12,000	12,320

Het aantal kindmaaltijden in 2016 is gedaald, doordat de overheid ook is gaan helpen door voeding aan te bieden op scholen. De verwachting is dat deze trend in 2017 zich versterkt doorzet.

Eigen inkomsten comedor El Fuego (bijdrages vanuit Nederland niet meegerekend)

Totaal inkomsten comedor El Fuego

Mate waarin comedor in eigen inkomsten voorziet (kosten buiten beschouwing gelaten):

13,664	18,048
21,716	30,368
62.9%	59.4%

De comedor heeft in 2016 een kleine stap gezet in de verdere verzelfstandiging. In 2016 verbeterde de mate waarin de comedor in haar eigen inkomsten voorziet naar 63%. Wel nam de omzet behoorlijk af. In 2017 lijkt deze trend zich versterkt door te zetten.

Ondertekening van de jaarrekening

Groningen, 11 augustus 2017

H.P. de Ruyter | Voorzitter   drs. H.M.A. van Heuveln | Penningmeester